

اطلاعیه شماره: ۱۰

آنچه باید بدانیم

✓ بیمار دیابتی- آقای ۵۷ ساله جهت کنترل قند خون دستگاه اندازه گیری قند خون (گلوکومتر) تهیه نموده است.

بیمار نمونه استفاده از این دستگاه را نمی داند.

چه نکاتی به هنگام استفاده از دستگاه گلوکومتر باید مورد توجه قرار گیرد:

نکات کاربردی در استفاده از دستگاه های اندازه گیری قند خون:

دستگاه اندازه گیری قند خون به صورت گسترده در بیمارستان ها، کلینیک ها و منازل استفاده می شوند. این دستگاه ها یک آنالیز سریع از سطح خونی گلوکز را برایمان فراهم می کنند که به واسطه آن ها می توان از بروز هایپوگلیسمی (کاهش قند خون) هایپر گلیسمی (افزایش قند خون) در بیماران پیشگیری کرد و سطوح قند خون بیماران دیابتی را در محدوده نزدیک به نرمال و در حد کنترل شده نگه داشت. این دستگاه ها شامل ۲ بخش اصلی است:

۱. نوار دستگاه که در یک قسمت مشخص با آنزیم ها پوشیده شده است
۲. دکتور (شناساگر)

نکات مهم در مورد استفاده از دستگاه کنترل قند خون:

- قبل از استفاده از دستگاه دست های خود را با آب ولرم و صابون بشوئید
- با استفاده از مالش انگشتی که برای خون گیری استفاده می شود، جریان خون را در انگشت افزایش دهید و از کناره ی انگشت جهت خون گیری استفاده کنید. دقت کنید که همیشه از یک انگشت مشخص برای خون گیری استفاده شود
- پس از استفاده از سوزن دستگاه، از فشردن انگشت برای خروج خون بیشتر بپرهیزید
- از مقادیر مناسب خون استفاده کنید، اگر مقادیر کافی خون روی نوار دستگاه قرار نگیرد ممکن است به خطا سطوح قند خون را کمتر از حد طبیعی نشان داده شود
- نوارهای اندازه گیری قند خون بسیار به رطوبت، دما و شرایط محیطی حساس هستند. در نگهداری آن ها و قرار گرفتن در بسته بندی مخصوص دقت لازم را مبذول فرمائید، نوارها را در دمای ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری کنید
- جهت انجام آزمایش قند خون ناشتا بیمار می بایست به مدت ۸ تا ۱۴ ساعت ناشتایی را رعایت نماید
- پس از انجام خونگیری ناشتا، صبحانه معمول خود را طبق روال همیشگی میل نمایید.
- چنانچه می بایست قبل یا پس از صرف صبحانه دارویی مصرف نمایید، حتماً داروی خود را استفاده نمایید.
- چنانچه نیاز به اندازه گیری قند خون ۲ ساعت پس از غذا نیز می باشد، پس از اتمام صبحانه ساعت را به خاطر سپرده و درست دو ساعت پس از آن، جهت اندازه گیری قند خون اقدام نمایید.
- تا جای ممکن از الکل برای تمیز کردن انگشتان استفاده نکنید، چون الکل پوست دست را خشک می کند همچنین اگر الکل باقی مانده روی دست کاملاً خشک نشود، امکان دارد قند خون بالاتر از حد طبیعی نشان داده شود.
- تمامی دستگاه های کنترل قند خون یک خطای ۱۰٪ ± دارند که با توجه به شرکت سازنده می توان متفاوت باشد بنابراین دستگاه ها از دقت بالایی برخوردار نیستند و برای دانستن مقدار دقیق قند خون مقایسه با نتایج آزمایشگاه و استفاده از متدهای آزمایشگاهی ضرورت دارد.

✓ عوارض جانبی فطرناک بنزوکائین در مملوهای بی مسی و ژل دندان درآوردن کودکان

بر اساس اعلام متخصصان بهداشت و درمان و بیماران سازمان غذا و داروی آمریکا، گزارشهایی مبنی بر بروز متهموگلوبینمیا و عوارض جانبی بالقوه کشنده ای ناشی از مصرف اسپری های بی حس کننده بنزوکائین که برای بی حس کردن دهان و حلق در طی اعمال پزشکی و یا استفاده از ژل ها یا محلولهای بی حس کننده بنزوکائین که بدون نسخه در داروخانه ها فروخته می شود و برای کاهش درد در هنگام دندان درآوردن بچه ها و زخم های خورنده (بیماری جذام) و یا سوزش دهان و لثه استفاده می شود؛ دریافت شده است. لذا مصرف این نوع بی حس کننده ها در کودکان زیر دو سال توصیه نمی شود.

متهموگلوبینمیا (سندرم کودکان آبی) که بیماری بسیار نادر اما خطرناکی است یعنی اکسید شدن آهن موجود در هموگلوبین گلبولهای قرمز.

در این حالت هموگلوبین اکسید شده نمی تواند اکسیژن را با خود حمل کند، و در صورت عدم حضور اکسیژن، سلولهای بدن ممکن است بمیرند و یا پوست کبود شود. در افراد بالای یکسال، توانایی سریع تبدیل متهموگلوبین به هموگلوبین وجود دارد و علی رغم سطح بالای نیترات و نیتريت، مقدار متهموگلوبین در سلولهای قرمز خون کمتر باقی می ماند، به هر حال در کودکان زیر شش ماه، سیستم آنزیمی آنها به دلیل عدم تکامل، توانایی کاهش متهموگلوبین به هموگلوبین را ندارند و متهموگلوبینمیا اتفاق می افتد. همچنین در افراد سالمند که به دلایلی سیستم آنزیمی آنها صدمه دیده ممکن است، همین اتفاق بیافتد.

✓ استفاده از قطره تتراکائین جهت کاهش درد و سوزش ناشی از جوشکاری

قطره تتراکائین یک داروی بی حس کننده چشم است. مورد استفاده صحیح آن منحصر به مطب و کلینیک و بیمارستان می شود. از این قطره در هنگام معاینه چشم یا در انجام اعمال جراحی چشم و به منظور ایجاد بی حسی بصورت محدود و در حد یک تا دو بار توسط پزشک و یا دیگر پرسنل پزشکی استفاده می شود. باید دانست که این دارو هیچ گونه خاصیت درمانی در چشم ندارد. به همین جهت این دارو بصورت نسخه هیچگاه تجویز نمی گردد و داروخانه ها نیز از فروش و پیچیدن نسخه آن بصورت رایج منع شده اند و فقط باید آن را در اختیار مراکز درمانی قرار دهند.

بد نیست بدانیم که استفاده از این قطره به میزان بیش از یک یا دو بار در هر چشم می تواند بشدت به سلولهای سطح قرنیه آسیب برساند و زمینه را برای زخم و عفونت قرنیه فراهم سازد که نتیجه نهایی آن چیزی جز لک وسیع قرنیه و افت شدید بینایی نیست. بیشترین افرادی که این قطره را بصورت سرخود و نابجا استفاده کرده و می کنند و بعضا خود را علیل و نابینا کرده اند، عمدتاً کسانی هستند که بدون رعایت نکات ایمنی و استفاده از ماسک و عینکهای محافظ، به حرفه جوشکاری یا تراشکاری مشغول هستند. همانطور که ممکن است بدانید، جوشکاری بدون ماسک و عینک ایمنی مناسب، سبب سوختگی سطح قرنیه چشم و متعاقباً درد شدید می گردد. این درد معمولاً حدود ۶ تا ۸ ساعت بشدت فرد مبتلا را آزار می دهد، اما حتی بدون درمان پس از این مدت تسکین یافته و بدون هیچگونه عارضه ای، سطح قرنیه التیام می یابد. اگر این افراد یاد بگیرند که اولاً از وسایل ایمنی استفاده کنند و در ثانی در صورت گرفتار شدن، از قرصهای مسکن مانند استامینوفن با و یا بدون کدئین استفاده کرده و چشمشان را بمدت ۶ تا هشت ساعت با پد چشمی ببندند و این مدت را خواب و استراحت داشته باشند، گرفتار هیچ عارضه ای نخواهند شد. اما متأسفانه این افراد با اطلاع داشتن از اثر بی حس کنندگی و طبعاً ضد درد قطره تتراکائین و عدم آگاهی از عارضه بسیار جدی آن، به استفاده نابجا از این دارو مبادرت می ورزند. بعلت اینکه اثر این قطره کوتاه و در حدود ۱۵ تا ۲۰ دقیقه می باشد، برای تداوم اثر ضد درد، این افراد مکرراً آن را در چشمشان چکانده و بدین ترتیب نه تنها به التیام قرنیه کمک نکرده اند، بلکه آن را با بدترین و سمی ترین ماده ممکنه بیشتر آزرده نموده اند. در این شرایط است که گاهی این آزرده گی سطح قرنیه به مرحله ای می رسد که زخمهای عمیق و عفونتهای شدید در قرنیه ایجاد می کند که درمان آن بسیار سخت و طولانی خواهد بود و نهایتاً لک قرنیه، افت شدید بینایی و معلولیت را بدنبال خواهد داشت. تاسف بار تر اینکه غالب این افراد بعلت استفاده قطره تتراکائین در هر دو چشمشان بصورت همزمان، خود را از نعمت بینایی هر دو چشم محروم می کنند.